

## Contract/afspraken met gemeenten

**In deze bijlage vind je 3 voorbeelden van contracten of afspraken die sociale coöperaties met een gemeente hebben gemaakt.**

**Voorbeeld 1: werkafspraken tussen gemeente Huizen en Jude's Catering.**

SOCIALE COÖPERATIE – werkinstructie -

### **Aanleiding**

'Mensen verbinden & talenten ontwikkelen – dat is het doel van de sociale coöperatie Jude catering. Dat doen we door het serveren van authentieke, home-made Syrische gerechten op een eigentijdse manier. Deelnemers aan de sociale coöperatie zijn Syrische mensen die goed en graag koken. Zij willen Nederlandse mensen kennis laten maken met de kleurrijke en smaakvolle Syrische keuken.

Daarnaast willen zij graag actief deelnemen aan de Nederlandse samenleving; door Nederlandse mensen te leren kennen, de taal beter te spreken en een baan of opleiding te vinden. De sociale coöperatie ondersteunt hen hierin met workshops, trainingen en natuurlijk de werkervaring tijdens de catering.<sup>1</sup>

### **Wat is een sociale coöperatie**

Parttime ondernemen in een coöperatie is een innovatieve weg om participatie en ondernemerschap van mensen met een bijstandsuitkering te stimuleren, waarmee ze weer terugkeren in het arbeidsproces.

Het is bedoeld voor mensen die vanuit een bijstandsuitkering willen ondernemen, maar voor wie de stap om op eigen kracht een onderneming te starten nog te groot is. Bij coöperatief ondernemen gaan mensen parttime met behoud van uitkering aan de slag om hun eigen bedrijfje(s) op te bouwen onder de vleugels van een coöperatie. De deelnemers richten zich in eerste instantie op hun product en dienst, de coöperatie helpt hen met overkoepelende zaken als administratie, inkoop en huisvesting.

### **De coöperatieve rechtsvorm**

De coöperatie is een zelfstandige rechtsvorm. Het is een bijzondere vorm van een vereniging die gericht is op samenwerking en die overeenkomsten aangaat met en voor haar leden. Het hoogste orgaan is de ALV (algemene ledenvergadering), het bestuur is verantwoordelijk voor de dagelijkse gang van zaken. De coöperatie maakt afspraken met de leden wat wel en niet binnen de coöperatie gedeeld wordt en wat van de leden verwacht wordt.

### **Belastingdienst en financiën**

Leden zijn geen zelfstandige ondernemers voor de belastingdienst. De coöperatie treedt naar buiten als onderneming en voert de economische transacties uit. Deze zal bijhouden hoeveel omzet en kosten er worden gemaakt. De winst die zij maken mogen deelnemers ook investeren in hun eigen (professionele) ontwikkeling. Dit wordt als kostenpost op de winst- verliesrekening van het bedrijf opgevoerd.

De coöperatie voert ook de afdrachten naar de belastingdienst uit. De omzetbelasting wordt op coöperatie-niveau gedaan.

### **Methode winstverdeling**

---

1 Aldus Karin Rienstra – initiator & projectleider Jude Catering

Van de omzet die een coöperatiedeelnemer maakt gaan eerst de bedrijfsnoodzakelijke kosten af, wat overblijft, is de brutowinst. De brutowinst wordt als volgt verdeeld:

1. Kosten contributie coöperatie
2. Reservering voor vrijwilligersvergoeding
3. Restant – individueel budget - wordt geïnvesteerd in opleiding/training van de deelnemers

De coöperatie verschaft per deelnemer een overzicht met omzet, inkoop- en bedrijfskosten en netto winst.

### **Sociale coöperatie en Participatiewet**

Een aantal deelnemers ontvangt een bijstandsuitkering. De Participatiewet is echter nog niet afgestemd op parttime ondernemerschap zoals in een sociale coöperatie. Vooral ten aanzien van het verrekenen van deze inkomsten met de bijstand schept de wet geen duidelijke kaders. Volgens het ministerie zullen gemeenten het vooralsnog moeten doen met de bestaande kaders.

### **Werkafspraken financieel**

De Participatiewet is leidend en ook de daaraan gekoppelde interne richtlijnen<sup>2</sup>, onderstaande is aanvullend:

- Vanuit het oogpunt van bijstandsverlening wordt deze sociale coöperatie door de uitvoeringsdienst HBEL aangemerkt als participatie.
- Deelnemers met een bijstandsuitkering hebben toestemming om met behoud van uitkering deel te nemen.
- Deelnemers ontvangen een vrijwilligersvergoeding naar rato deelgenomen uren (koken etc).
- Artikel 31 k: van de Participatiewet staat aangegeven dat een kostenvergoeding voor het verrichten van vrijwilligerswerk van ten hoogste een bij ministeriële regeling vast te stellen bedrag niet in aanmerking komt voor verrekening;
- Het deel van de brutowinst wat overblijft (punt 3 van de methode winstverdeling) moet ingezet worden voor de ontwikkeling van de individuele deelnemers.
- De coöperatie verschaft twee keer per jaar (januari en juli) per deelnemer een overzicht met omzet, inkoop- en bedrijfskosten, individueel budget en netto winst

### **Werkafspraken voortgang**

Voor de deelnemers die actief deelnemen aan dit project en een P-wet uitkering hebben van de HBEL gemeenten zijn aanvullende werkafspraken met betrekking tot re-integratie nodig.

Deze deelnemers hebben een consulent als contactpersoon voor de uitvoering van de P-wet, de regels met betrekking tot verplichten en rechten wordt door de consulent uitgevoerd en afgestemd met de deelnemer. Met betrekking tot de uitvoering van het re-integratie en participatie is het platform Zicht op Werk het uitvoeringsorgaan.

De deelnemers vallen hierdoor in het programma Statushouders In aanvang zal elke deelnemer getoetst worden op participeren en afhankelijk van de signalen kan er opgeschaald worden naar re-integratie.

---

<sup>2</sup> Onder interne richtlijnen verstaan we onder andere de verordeningen, beleidsregels, werkinstructies

- Bij elke programma van Zicht op Werk wordt ingezet op het hoogst haalbare wat de deelnemer kan behalen.
- De termijn hiervoor varieert van enkele weken tot maanden.
- Het beoogde einddoel is een betaalde parttime of fulltime baan.
- Jude catering en de programmaleider gaan in gesprek om samenwerkingsafspraken vorm te geven.
- Met samenwerkingsafspraken doelt de gemeente onder andere op
  - een periodiek update van ontwikkelingen van elke kandidaat
  - sturing op ontwikkeling van de deelnemer met behulp van instrumenten die voor handen zijn bij Zicht op Werk of ingekocht kunnen worden door Jude catering (zie afspraak werkafspraken financieel).
  - De keuze voor het soort ondersteuning is een samenspraak tussen alle partijen (Jude Catering, gemeente Huizen en natuurlijk de inwoner), waarbij de focus altijd het einddoel blijft tenzij het hoogst haalbare bereikt is voor de inwoner (participatie).
- Deze afspraken worden per e-mail bevestigd aan de beleidsadviseur en de projectleider van Zicht op Werk.

**Voorbeeld 2: Afspraken tussen sociale coöperatie de Blauwe Paraplu U.A. en afdeling**

**Arbeidsintegratie van de gemeente Amersfoort, vastgesteld op 24-10-2019**

- ✓ De nettowinst van een lid wordt als volgt verdeeld: 50% afdracht aan de Blauwe Paraplu, 30% aan de gemeente en 20% kan worden besteed aan investeringen;
- ✓ De verrekening gaat in per 1 januari 2019.
- ✓ Verrekening met de gemeente vindt plaats bij een bedrag vanaf € 250,00.
- ✓ Er wordt jaarlijks achteraf afgerekend met de gemeente.
- ✓ De Blauwe Paraplu stuurt per half jaar een financieel overzicht van de thermometers van de leden;
- ✓ De investeringspot van een lid kan worden meegenomen naar het volgend jaar;
- ✓ Na 6 maanden krijgt een nieuwe deelnemer een officieel evaluatiegesprek met trajectbegeleider en begeleider van de Blauwe Paraplu waarin de ontwikkeling van de deelnemer wordt besproken en het perspectief om alsnog een omzet van tenminste € 100,00 per maand te halen en op welke termijn. Mocht dit niet haalbaar zijn binnen een verlengingstermijn van maximaal 6 maanden dan wordt er in overleg met de gemeente gekeken naar een ander traject.

### **Voorbeeld 3: Samenwerkingsovereenkomst tussen gemeente Nieuwegein en Stek-Up.**

**Datum:** 6 september 2019

**Onderwerp:** Samenwerkingsafspraken StekUP U.A. en Werk en Inkomen Lekstroom

Geacht bestuur,

Met deze brief willen we graag de samenwerkingsafspraken bekrachtigen tussen Coöperatie StekUP U.A. en Gemeenschappelijke Regeling Werk en Inkomen Lekstroom (WIL).

#### *Doelstellingen StekUP*

StekUP heeft als doel om inwoners vanuit de Lekstroomgemeenten in kwetsbare posities, met een afstand tot de arbeidsmarkt en/of lage inkomens te ondersteunen in de aanloop, oprichting en uitvoering van een zelfstandige onderneming, of op een andere manier de arbeidsmarkt te laten betreden en om zelfredzamer te worden. De doelstelling is om de leden de kans te geven om producten en diensten te ontwikkelen onder de paraplu van de coöperatie.

#### *Akte van oprichting*

In de akte van oprichting d.d. 2 mei 2019 staan een behoorlijk aantal zaken al beschreven. De samenwerkingsafspraken die in deze brief beschreven staan, gelden voor klanten van WIL die (willen) gaan deelnemen aan de sociale coöperatie StekUP en zijn kader stellend voor de uitvoerend medewerkers.

#### *Voor wie*

Een sociale coöperatie is o.a. bedoeld voor mensen die vanuit een PW en IOAW/Z uitkering willen ondernemen, maar voor wie de stap om op eigen kracht (of via de Bbz- regeling) een onderneming te starten nog te groot is. Bij coöperatief ondernemen gaan mensen met behoud van uitkering aan de slag om hun eigen bedrijf op te bouwen onder de vleugels van de coöperatie. De deelnemers richten zich in eerste instantie op het ontwikkelen van hun eigen talent, product of dienst. De coöperatie helpt hen met overkoepelende zaken als commerciële en administratieve ondersteuning, opleiding, inkoop en huisvesting.

Vanuit StekUP worden de criteria beschreven waaraan een deelnemer ten minste moet voldoen wil hij zich kunnen aanmelden bij het bestuur. Deze worden separaat aan deze brief toegevoegd. Definitieve toelating geschiedt door de algemene ledenvergadering.

#### *Taken coöperatie / in-verkoop*

Naast de zojuist genoemde overkoepelende taken ten behoeve van de ontwikkeling van haar leden, koopt en verkoopt de coöperatie ook producten en diensten om de benodigde voorwaarden te creëren voor een succesvolle ontplooiing van de talenten van haar leden. Dit kan zowel bij de leden zelf ingekocht of verkocht worden, maar ook bij anderen. Eindproducten kunnen via de coöperatie tegen betaling worden verkocht aan afnemers buiten de coöperatie: de leden ondernemen onder de noemer van de coöperatie.

#### *Verdiensten/verliezen*

Verdiensten (winst) worden in de coöperatie bewaard en met een verdeelsleutel ingezet voor verdere ontwikkeling van de leden. Winst mag, maar de financiële doelen staan ten dienste van de missie van de sociale coöperatie. De coöperatie mag geen winst onder haar leden of oprichters verdelen, maar dient te worden ingezet voor het maatschappelijke doel van de coöperatie. Verliezen worden op het vermogen van de coöperatie in mindering gebracht.

*Beleid deelnemers met gemeentelijke uitkering (uitgevoerd door GR WIL)*

WIL wordt vertegenwoordigd door de werkcoaches van de leden, de juridisch kwaliteitsmedewerker van de afdeling Werk, de procesmanager Lokaal Werk en de beleidsmedewerker Werk. WIL licht haar klantenbestand in over de mogelijkheden die de coöperatie biedt en heeft en verwijst bij belangstelling en na een eerste screening klanten door:

Aan klanten die deel (willen gaan) nemen aan StekUP stelt WIL de volgende voorwaarden:

- De werkcoach van de deelnemer beslist of deze zich mag aanmelden bij StekUP en toetst de klant aan de (beleids)criteria van WIL én aan de door StekUP gestelde criteria. Het is aan de coöperatie- in de vorm van de algemene ledenvergadering- of een deelnemer definitief wordt toegelaten als lid.
- Indien er sprake is van een schuldhulpverleningstraject of een Wettelijke Schuldsanering Natuurlijke Personen (WSNP) dient er voor deelname ook toestemming te worden gevraagd aan de schuldhulpverlener en/of de WSNP-bewindvoerder.
- Toestemming tot deelname aan StekUP wordt in beginsel verleend voor de duur van een jaar. De werkcoach legt deelname vast in de vorm van een beschikking. Gemaakte afspraken worden hierin opgenomen. Als onderdeel van de beschikking worden ook de voorwaarden, zoals die op dat moment gelden, toegevoegd.
- Deelname aan StekUP wordt gezien als deelname aan re-integratietraject. Daarmee voldoet de klant aan zijn re-integratie verplichtingen. Er hoeft dus gedurende deelname aan dit traject niet gesolliciteerd te worden naar betaald werk.
- Deelname aan de coöperatie kan niet worden gecombineerd met deelname aan andere re-integratievoorzieningen.
- Verplichtingen vanuit de Participatiewet blijven onverkort van toepassing op de deelnemer.
- Deelnemer stelt een ontwikkelplan op waarin hij aangeeft welke doelen hij ten aanzien van zijn persoonlijke ontwikkeling en groei binnen de coöperatie voor ogen heeft. Ook de te ondernemen activiteiten en de wijze waarop hij zijn doelen wil gaan bereiken, worden hierin beschreven. Dit plan wordt per kwartaal doorgesproken tijdens tussentijdse evaluatiegesprekken met de werkcoach ( eventueel in bijzijn van een vertegenwoordiger vanuit StekUP). Indien nodig wordt dit ontwikkelplan geactualiseerd door de deelnemer.
- Drie maanden voor afloop van de termijn van een jaar zal op basis van een evaluatiegesprek worden vastgesteld of de deelname aan StekUP verlengd kan worden. Hierin wordt gekeken naar:
  - de ontwikkeling als ondernemer in het afgelopen jaar
  - de persoonlijke ontwikkeling in het afgelopen jaar
  - omzet-klant dient in eerste half jaar omzet te hebben gerealiseerd
  - de realisatie van de vooraf gestelde doelen en eventueel nieuwe doelen voor de komende periode

Het totaalpakket aan beoordelingspunten vormt de basis voor het besluit tot voortzetting of niet en is ter beoordeling aan de werkcoach.

- Deelname aan StekUP kan telkens voor de maximale duur van een jaar verlengd worden. Dit ter beoordeling van de werkcoach met inachtneming van de uitkomsten van de evaluatiegesprekken.
- De werkcoach kan de toestemming voor deelname aan StekUP intrekken indien:
  - er geen sprake is van (zicht op) omzet
  - een deelnemer gemaakte afspraken met StekUP e/o WIL niet nakomt
  - het bedrijf levensvatbaar blijkt te zijn en de deelnemer op eigen titel als ondernemer aan de slag kan
  - een andere re-integratie voorziening meer adequaat is voor de deelnemer
  - zich niet houdt aan verplichtingen voortvloeiende uit de Participatiewet.
- Van de deelnemer wordt verwacht dat hij een deugdelijke, open en transparante boekhouding bijhoudt. Concreet betekent dit dat er minimaal ieder kwartaal een duidelijk overzicht van de tijd die is besteed aan activiteiten voor het traject, uitgaven en inkomsten kan worden overlegd. Ook wordt van hem verwacht dat hij na afsluiting van

het boekjaar de jaarcijfers inlevert, zo nodig belastingaangifte doet en voldoet aan de wettelijke eisen die bij de activiteiten horen (vergunningen, milieueisen, bestemmingsplan et cetera).

- Omzet die door een lid van StekUP wordt gemaakt, wordt ten hoogte van 70% van de omzet gereserveerd in een spaarpotje ('persoonlijke thermometer'). Hiermee investeert de deelnemer in:
  - Persoonlijke ontwikkeling (gerelateerd aan de eerder geformuleerde persoonlijke trajectdoelstellingen)
  - Bedrijfsmatige investeringen
  - Begeleiding door een mentor

De resterende 30% van de omzet vloeit terug in de coöperatie. Het is de deelnemer niet toegestaan omzet voor andere dan de hiervoor genoemde doeleinden te gebruiken.

- Inkomstenvrijlating is in beginsel niet van toepassing aangezien de winst binnen de coöperatie blijft en/of wordt toegevoegd aan de persoonlijke thermometer van de klant.
- StekUP hanteert marktconforme prijzen/voor de branche passende tarieven zodat oneerlijke concurrentie voorkomen wordt.
- Er is een bedrijfsverzekering afgesloten door StekUP U.A. t.b.v. de deelnemers.

#### *Kosten*

Per deelnemer worden er ook trajectkosten in rekening gebracht voor mensen die geen inwoner van Nieuwegein zijn. Deze zijn voor 2019 vastgesteld op € 3000, - per deelnemer.